

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 965/2020
07.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Гачића, поднетом против наредбе Основног јавног тужиоца у Лебану Кт.бр.47/19 од 23.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 07.10.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Гачића, па се **УКИДА** наредба Основног јавног тужиоца у Лебану Кт.бр.47/19 од 23.06.2020. године и предмет враћа Основном јавном тужиоцу у Лебану на поновно одлучивање.

Образложење

Наредбом Основног јавног тужиоца у Лебану Кт.бр.47/19 од 23.06.2020. године одређена је исплата награде адвокату Дејану Гачићу по важећој Адвокатској тарифи у укупном износу од 26.250,00 динара и то за присуствовање извођењу доказне радње саслушања окривљеног АА и испитивања оштећеног ББ у својству сведока дана 05.11.2019. године у износу од 18.000,00 динара и за састављање захтева за накнаду трошкова поступка који је поднет јавном тужиоцу дана 09.03.2020. године у износу од 8.250,00 динара, те је наложено рачуноводству Основног јавног тужилаштва у Лебану да исплату новчаног износа од 26.250,00 динара изврши на означени текући рачун адвоката Дејана Гачића.

Против наведене правноснажне одлуке захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Дејан Гачић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине побијану наредбу и предмет врати Основном јавном тужиоцу у Лебану на поновно одлучивање или да преиначи наведену наредбу тако што ће окривљеном АА, поред признатих трошкова, признати још и трошкове на име награде адвокату за приступ у ОЈТ Лебане дана 30.07.2019. године у износу од 18.000,00 динара, на име накнаде адвокату за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру у износу од 4.050,00 динара и на име накнаде адвокату

за одсуствовање из адвокатске канцеларије у износу од 6.000,00 динара, као и да окривљеном надокнади трошкове за састављање од стране адвоката захтева за заштиту законитости у износу од 33.000,00 динара.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажну одлуку против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаном одлуком Основног јавног тужиоца у Лебану учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП на штету окривљеног, обзиром да су наведеном одлуком о трошковима поступка повређене одредбе чланова 261. став 1. и 261. став 2. тачка 7) ЗКП, те одредбе Тарифног броја 2. и одредбе члана 9. тачка 3) и 5) Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажним решењем Основног јавног тужиоца у Лебану КТ.бр.47/19 од 03.01.2020. године одбачена кривична пријава ББ која је поднета против АА због кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 1. КЗ, а из разлога јер не постоје основи сумње да је учињено кривично дело за које се гони по службеној дужности. Након тога, окривљени је преко браниоца - адвоката Дејана Гачића дана 09.03.2020. године поднео захтев за накнаду трошкова поступка у укупном износу од 65.160,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за приступ у ОЈТ Лебане дана 30.07.2019. године ради саслушања окривљеног, а која доказна радња није одржана, као и трошкове на име нужних издатака браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Лесковац-Лебане-Лесковац у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру и за одсуствовање из адвокатске канцеларије и то за два доласка пред Основно јавно тужилаштво у Лебану дана 30.07.2019. године и дана 05.11.2019. године, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни јавни тужилац у Лебану је побијаном одлуком - наредбом одредио исплату награде адвокату Дејану Гачићу у укупном износу од 26.250,00 динара на терет буџетских средстава Основног јавног тужилаштва у Лебану, а на име заступања окривљеног АА у поступку који је вођен пред тим тужилаштвом, наводећи при томе за које процесне радње браниоцу окривљеног припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запређене казне за пријављено кривично дело против окривљеног, али без навођења разлога због чега окривљеном нису признати остали трошкови који су тражени захтевом за накнаду трошкова поступка од 09.03.2020. године (у укупном износу од 65.160,00 динара).

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Правно дејство које решење о одбачају кривичне пријаве има у односу на трошкове који су настали у поступку поводом кривичне пријаве може се поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

Одредбом члана 2. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/2012 од 24.12.2012. године) (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) прописано је да су странка или надлежни орган, дужни да адвокату плате и награду и накнаду трошкова, док је одредбом Тарифног броја 2. став 2. исте Тарифе прописано да за сваку неодржану процесну радњу којој је приступио, адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1.

Одредбом члана 8. исте Тарифе прописано је да адвокату припада накнада за стварне трошкове који су били потребни за обављање поверених му послова. Одредбом члана 9. исте Тарифе, између осталог, прописано је да за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије, адвокату припада накнада за превоз и то тачком 3) за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру, као и тачком 5) накнада за одсуствовање из адвокатске канцеларије у висини од 50 поена за сваки започети сат, а највише 10 сати дневно.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком - наредбом Основног јавног тужиоца у Лебану учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеном одлуком о трошковима поступка повређене одредбе чланова 261. став 1. и 261. став 2. тачка 7) ЗКП у вези одредаба Тарифног броја 2. став 2. и члана 9. тачка 3) и 5) Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Ово са разлога јер јавни тужилац, приликом обрачуна захтеваних трошкова поступка, у конкретном случају погрешно није признао окривљеном право на накнаду трошкова које је имао његов бранилац у предметном поступку на име приступа пред ОЈТ у Лебану ради извођења доказних радњи и заступања окривљеног у дане одређене захтевом за накнаду трошкова поступка и то конкретно трошкове на име награде браниоцу за приступ у ОЈТ Лебане дана 30.07.2019. године ради саслушања окривљеног, а која доказна радња није одржана, те трошкове на име нужних издатака браниоца за обављање поверених му послова изван седишта адвокатске канцеларије и то издатке за превоз сопственим возилом на релацији Лесковац-Лебане-Лесковац у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру и издатке за одсуствовање из адвокатске канцеларије и то у дане 30.07.2019. године и 05.11.2019. године, а која

награда и нужни издаци, с обзиром на то да је према окривљеном правноснажно одбачена кривична пријава, треба да падну на терет буџетских средстава тужилаштва, а не да ове трошкове сноси сам окривљени.

Пре свега, окривљени сходно одредбама Тарифног броја 2. став 2. Адвокатске тарифе има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за приступ у ОЈТ Лебане дана 30.07.2019. године, обзиром да из списка предмета и то сачињене службене белешке (страна 9 списка) произилази да је тог дана у наведено тужилаштво по позиву приступио окривљени АА са браниоцем - адвокатом Дејаном Гачићем, с тим што није одржана процесна радња саслушања окривљеног јер је претходно од стране оштећеног ББ тражено изузеће поступајућег заменика јавног тужиоца и целог тужилаштва од поступања у предмету.

Поред тога, окривљени сходно одредбама члана 9. тачка 3) и 5) Адвокатске тарифе има право и на накнаду стварних трошкова које је имао његов бранилац за обављање поверених му послова изван седишта адвокатске канцеларије (накнада за превоз сопственим возилом и накнада за одсуствовање из адвокатске канцеларије) у дане одређене захтевом за накнаду трошкова поступка, будући да је неспорно да је седиште адвокатске канцеларије браниоца окривљеног - адвоката Дејана Гачића у Лесковцу и да је бранилац окривљеног у предметном поступку у означене дане приступио у Основно јавно тужилаштво у Лебану ради извођења доказних радњи.

Осим тога, за напоменути је да сходно напред цитираној одредби члана 265. став 1. ЗКП, по налажењу Врховног касационог суда, у ситуацији када се окривљени ослободи од оптужбе или се према њему оптужба одбије или се обустави кривични поступак, а са којом ситуацијом се у погледу правног дејства у односу на трошкове поступка по налажењу овога суда може поистоветити и ситуација када је према окривљеном решењем јавног тужиоца одбачена кривична пријава, једини титулар права на накнаду трошкова поступка које је сам окривљени имао у поступку (његови нужни издаци, те нужни издаци и награда његовог браниоца), из буџетских средстава, је управо окривљени, тако да се трошкови поступка на име нужних издатака окривљеног и нужних издатака и награде његовог браниоца, из буџетских средстава, досуђују искључиво окривљеном на његов захтев, који може бити поднет и преко његовог браниоца. Ово имајући у виду да орган поступка нема податак да ли су изабраном браниоцу окривљеног, по пуномоћју којим га је окривљени овластио да га заступа у поступку, трошкови поступка већ исплаћивани и у ком износу од стране окривљеног, при чему се ови трошкови могу исплатити (не и досудити) браниоцу окривљеног по специјалном пуномоћју којим га окривљени овлашћује за наплату и исплату тих трошкова на његов рачун из буџетских средстава.

Врховни касациони суд је имао у виду да је јавни тужилац о трошковима одбране окривљеног одлучио наредбом која је према члану 277. став 2. ЗКП извршна одлука одмах након њеног доношења, што значи да је и правноснажна даном доношења, а која је несумњиво утицала на процесни положај и права окривљеног у поступку одлучивања о трошковима одбране насталим код јавног тужиоца.

Како је, дакле, побијаном одлуком - наредбом Основног јавног тужиоца у Лебану учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана

Гачића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијану одлуку, те списе предмета вратио Основном јавном тужиоцу у Лебану на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди. У поновном поступку јавни тужилац ће имати у виду све примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима, отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом и с тим у вези утврдити висину награде и нужних издатака браниоца окривљеног у овом поступку, након чега ће бити у могућности да у складу са одредбама ЗКП донесе правилну и на закону засновану одлуку и то у форми која је прописана процесним одредбама ЗКП, тачније чланом 262. став 2. ЗКП, те одлучити тиме и у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а за коју одлуку ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.